

متن پرسش

با سلام: ۱. ببخشید آیا در حال فنای ذاتی، عین ثابت باقی می ماند یا نه؟ آخه علامه حسن زاده و آیت الله رضانی نظرشون اینه که باقی می ماند ولی متوجه شدم که علامه طهرانی میگه در حال فنا، حتی عین ثابت هم باقی نمی ماند و حتی در این مساله با علامه طباطبایی چند جلسه بحث داشتند چون علامه طباطبایی هم موافق با باقی ماندن عین ثابت بودند که در نهایت علامه طباطبایی نظر ایشان را قبول کردند. به هر حال بنده گیج شدم. لطفا بفرمایید کدام درست است؟ ۲. در کتابی خواندم که حضرت ابراهیم (ع)، فنای اسماء و صفات یا به عبارتی توحید اسماء و صفات برایش به صورت مقام و ملکه شده بود ولی فنای ذاتی به صورت حال برایش پیش می آمد و مقام نشد. البته در آن دنیا، مقام فنای ذاتی برای ایشان حاصل می شود. خواستم بپرسم آیا این حرف درست است؟ ۳. پیامبران امت های گذشته تا چه درجه ای رشد می کردند؟ آیا به پایان سفر اول یا فنای ذاتی می رسیدند؟ مقام بقاء چطور؟ ممنون

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: ۱- در فنای ذاتی، انسان از خود فانی و به حق باقی است و چنین احساسی حتماً با بقای عین ثابتۀ سالک همراه است، ولی او خود را که همان عین ثابتۀ اش می باشد، ابدأً مدّ نظر ندارد ولی عین ثابتۀ او به حق باقی است و او به نور حق می بیند و می شنود بدون آن که آن حالت را به خود نسبت دهد. اگر اختلافی هست، اختلاف در تعبیر است ۲- با توجه به آن که در آیهی ۲۶۰ سورهی بقره، حضرت ابراهیم مأمورند تا به ارادهی الهی آن ۴ پرندهی ذبح شده و مخلوط شده را بخوانند و آن ها به صورت زنده به سوی حضرت برگردند تا حضرت ابراهیم به مقام احساسی بشود که حضرت حق مردگان را زنده می کند؛ حضرت در مقام فنای ذاتی قرار دارند ۳- ما در سورهی واقعه در توصیف مقام مقربین که در مقام بی واسطه با حضرت حق هستند در توصیف امت های گذشته داریم: «ثلة من الاولین و قلیل من الاخرین» که مقربین در امت آخر، یعنی حضرت محمد «صلوات الله علیه و آله» اولیاء معصوم هستند. و سوره در توصیف امیرالمؤمنین «علیه السلام» است. از این جهت باید متوجه بود که مقربین در امت های گذشته، کم نبوده اند. موفق باشید